

การพัฒนาคุณภาพ/การพัฒนาระบบงาน(CQI)

1. ชื่อผลงาน : การพัฒนาระบบบริการเภสัชกรรมปฐมภูมิ (Primary Care Unit : PCU) ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

2. คำสำคัญ : งานบริการเภสัชกรรมปฐมภูมิ , PCU

3. สรุปผลงานโดยย่อ :

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพและศูนย์สุขภาพชุมชน เป็นสถานบริการสาธารณสุขที่มีความสำคัญ มีหน้าที่ในการส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพ ในองค์ประกอบดังกล่าวต้องมียาเป็นส่วนสำคัญในการรักษาผู้ป่วย ดังนั้นการจัดระบบที่ดี ยามีคุณภาพ ก็ส่งผลให้ผู้มารับบริการมีความปลอดภัยจากการใช้ยา

4. ชื่อและที่อยู่ขององค์กร : งานเภสัชกรรม โรงพยาบาลเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

5. สมาชิกทีม : กลุ่มงานเภสัชกรรม และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

6. เป้าหมาย :

1. เพื่อให้หน่วยบริการปฐมภูมิในอำเภอเขาชัยสนมีอัตราคงคลังไม่เกิน 3 เดือน
2. เพื่อป้องกันยาหมดอายุและยาเสื่อมสภาพในสถานบริการ
3. เพื่อให้ระบบเบิกจ่ายมีการบันทึกข้อมูลเป็นปัจจุบัน
4. เพื่อให้การจัดเรียงยาเป็นไปตามระบบ First in First out
5. เพื่อให้การเก็บเวชภัณฑ์อยู่ในอุณหภูมิที่เหมาะสม
6. มีการรายงานเวชภัณฑ์ตามที่ CUP กำหนด
7. มีการใช้ยาปฏิชีวนะตามหลัก Antibiotic Smart Use

7. ปัญหาและสาเหตุโดยย่อ :

จากการออกประเมินระบบยาในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลและศูนย์สุขภาพชุมชน พบว่าพบปัญหาหลายอย่างได้แก่ ยาหมดอายุ ยาเสื่อมสภาพก่อนเวลาอันควร ระบบการจัดเก็บไม่มีประสิทธิภาพ ปริมาณยาคงคลังที่ไม่เหมาะสม การสั่งใช้ยาปฏิชีวนะเกินความจำเป็น ซึ่งอาจจะส่งผลเสียต่อสุขภาพของประชาชนได้ ดังนั้นทางกลุ่มงานเภสัชกรรมซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาระบบยาได้ร่วมกับหน่วยบริการดังกล่าว จัดให้มีการพัฒนาที่เป็นรูปแบบเดียวเพื่อง่ายต่อการควบคุม ดูแล และเป็นมาตรฐานเดียวกัน และสำคัญที่สุดเพื่อส่งมอบยาที่มีคุณภาพแก่ประชาชนอย่างปลอดภัย

8. การเปลี่ยนแปลง :

กิจกรรมการพัฒนา : กิจกรรมพัฒนางานแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ก่อนพัฒนาระบบ พัฒนาระบบครั้งที่ 1 และพัฒนาระบบครั้งที่ 2

ปัญหาอุปสรรค	กระบวนการแก้ไขปัญหา	ผลลัพธ์
ระยะก่อนพัฒนาระบบ (สิงหาคม 2554-กันยายน 2554)		

1. เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาระบบและเจ้าหน้าที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง 2. เจ้าหน้าที่ รพ.สต.ยังชินกับแนวปฏิบัติเดิมๆและไม่อยากทำตามระบบที่สร้างขึ้น 3. เจ้าหน้าที่ที่ดูแลระบบยาให้ข้อมูลว่าเป็นการเพิ่มงานมากเกินไป	1. จัดประชุมและให้ข้อมูลของการออกเยี่ยมระบบยาเดิมที่เป็นอยู่พร้อมอธิบายถึงแนวทางปฏิบัติที่ควรยึดเป็นแนวทางเดียวกัน 2. จัดทำแนวทางปฏิบัติและสาริตการใช้พร้อมส่งข้อมูลที่เป็นรูปแบบเดียวกัน 3. อธิบายถึงข้อดีของการทำตามแนวทางปฏิบัติและทำครั้งเดียวได้ใช้ตลอดไป	1. อัตราคงคลัง < 3 เดือน50% 2. มียาเสื่อมสภาพหรือหมดอายุ 3. ร้อยละของข้อมูลเบิกจ่ายเป็นปัจจุบัน60% 4. การจัดการยาด้วยระบบ FIFO50% 5. การจัดเก็บยาในอุณหภูมิที่เหมาะสม60% 6. การรายงานระบบบริหารเวชภัณฑ์ตามเกณฑ์ที่ CUP กำหนด60% 7. การใช้ยาปฏิชีวนะตามหลัก ASU60%
พัฒนาระบบครั้งที่ 1 (ตุลาคม 2554 – มีนาคม 2555)		
1. เจ้าหน้าที่บาง รพ.สต. ยังไม่ให้ความร่วมมือ ต้องลงประเมินซ้ำ 2. เจ้าหน้าที่บางคนยังไม่เข้าใจระบบทำให้ผลการประเมินยังออกมาไม่ดีเท่าที่ควร 3. มี รพ.สต.บางแห่งเข้าใจระบบแต่บันทึกข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน	1. เปิดโอกาสให้ดำเนินการต่อพร้อมเป็นพี่เลี้ยงในการช่วยเหลือ 2. อธิบายระบบให้เข้าใจอีกครั้งสำหรับ รพ.สต.ที่ยังไม่เข้าใจ 3. พุดให้เกิดแรงจูงใจและช่วยแก้ปัญหาในบางจุดที่เขาไม่สามารถทำได้	ทุกหน่วยบริการมีความเข้าใจระบบเป็นอย่างดี หลังจากส่งเข้าประเมินระบบพบว่าได้ระดับดีเยี่ยมทั้ง 2 ที่และเป็น 1 ของจังหวัดด้วยคะแนนร้อยละ 100 1. อัตราคงคลัง < 3 เดือน71.42% 2. ไม่มียาเสื่อมสภาพหรือหมดอายุ 3. ร้อยละของข้อมูลเบิกจ่ายเป็นปัจจุบัน 90% 4. การจัดการยาด้วยระบบ FIFO95% 5. การจัดเก็บยาในอุณหภูมิที่เหมาะสม 95% 6. การรายงานระบบบริหารเวชภัณฑ์ตามเกณฑ์ที่ CUP กำหนด 95% 7. การใช้ยาปฏิชีวนะตามหลัก ASU 80%
พัฒนาระบบครั้งที่ 2 (เมษายน 2555 – มิถุนายน 2555)		
1. มี รพ.สต.บางแห่งที่ผ่านการประเมินแล้วมักปล่อยปละละเลยในการรักษาคุณภาพการบริหารเวชภัณฑ์ 2. ผู้รับผิดชอบไม่อยู่ เช่น ลาคลอดทำให้เจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนทำให้ข้อมูลไม่ทันเวลา	1. ให้ข้อมูลในการเตือนสติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้ป่วยมิใช่เพื่อการประเมินอย่างเดียวและให้คงรักษาคุณภาพไว้เช่นเดิม 2. ทุกคนในหน่วยบริการต้องมีความเข้าใจในการประสานต่อกรณีผู้รับผิดชอบหลักไม่อยู่	ผลการออกเยี่ยมครั้งที่ 2 ทุกหน่วยบริการมีความตื่นตัวในการเตรียมพร้อมของการประเมิน (สุ่ม) และผลการประเมินระดับอำเภอผ่านมากกว่าร้อยละ 80 ส่วนผลการประเมินระดับจังหวัดอยู่ที่ร้อยละ 95.20 1. อัตราคงคลัง < 3 เดือน 80% 2. ไม่มีมูลค่ายาเสื่อมสภาพหรือหมดอายุ 3. ร้อยละของข้อมูลเบิกจ่ายเป็น

		ปัจจุบัน 100% 4. การจัดการยาด้วยระบบ FIFO 100% 5. การจัดเก็บยาในอุณหภูมิที่เหมาะสม 100% 6. การรายงานระบบบริหารเวชภัณฑ์ตามเกณฑ์ที่ CUP กำหนด 100% 7. การใช้ยาปฏิชีวนะตามหลัก ASU 95%
--	--	--

ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	ก่อนทำ	พัฒนาครั้งที่ 1	พัฒนาครั้งที่ 2
1. อัตราคงคลัง < 3 เดือน	50%	71.42%	80%
2. มูลค่ายาเสื่อมสภาพหรือหมดอายุ	มี	ไม่มี	ไม่มี
3. ร้อยละของข้อมูลเบิกจ่ายเป็นปัจจุบัน	60%	90%	100%
4. การจัดการยาด้วยระบบ FIFO	50%	95%	100%
5. การจัดเก็บยาในอุณหภูมิที่เหมาะสม	60%	95%	100%
6. การรายงานระบบบริหารเวชภัณฑ์ตามเกณฑ์ที่ CUP กำหนด	60%	95%	100%
7. การใช้ยาปฏิชีวนะตามหลัก ASU	60%	80%	95%

9. การวัดผลและผลของการเปลี่ยนแปลง :

- เจ้าหน้าที่เข้าใจระบบและปฏิบัติตามเป็นอย่างดี
 - เจ้าหน้าที่ทุกคนให้ความสำคัญและเห็นประโยชน์ของระบบที่กำหนดไว้
 - ผู้ป่วยเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงและให้ความร่วมมือในการใช้ยามากขึ้น
 - ผู้ป่วยได้รับข้อมูลมากขึ้น ส่งผลต่อความปลอดภัยต่อการใช้ยา

10. บทเรียนที่ได้รับ :

- การดำเนินการต้องอาศัยความร่วมมือและความตั้งใจจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกคน รวมไปถึงต้องมีระบบการติดต่อประสานงานกันที่ดีระหว่างทีมงานเภสัชกรรม ผู้ประสานงาน และเจ้าหน้าที่ รพ.สต.ทุกท่าน

11. แผนการดำเนินการต่อไป

1. ขอความร่วมมือในการลงข้อมูลความปลอดภัยในการใช้ยาของผู้ป่วย เช่น ผู้ป่วยตั้งครรภ์ ขนาดยาที่ใช้ในเด็ก
2. บูรณาการความรู้ใหม่ๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ในขณะออกประเมินแต่ละครั้ง
3. จัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ทุกคนปีละ 1 ครั้ง หรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์การรักษากับผู้ป่วยในเวทีการประชุมระบบยา

12. การติดต่อกับทีมงาน : งานเภสัชกรรม โรงพยาบาลเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง